СВОБОДА
LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза".

Рôкъ VII. | Мт. Кармель, Па. Четвергъ 24-го Серпня 1899. | Число 34.

КАЛЕНДАРЬ.

Серпень.

24	Ч.	Фотія и Аникиты
25	П.	Максима. Исповѣд.
26	С.	Михея, Феод. печ.
27	Н.	10. Успеніе Богородицы
28	П.	† Образа Госпд.
29	В.	Мирона, Юліянія
30	С.	Флора, Лавра

ЗМѢСТЪ.

Увага.

Хотячѣ приступити до „Союза" най посылають вступне и мѣсячне до касієра:

Mr. Kond. Kotanczyk
Box 127
SHAMOKIN, PA.

И увѣдомлять секретара пôдъ адресою:

Rev. Antony Bonczewsky
10 May Str.
ANSONIA, Conn.

Звертаємо увагу всѣхъ читателѣвъ на нашь додатокъ въ нынѣшнôмъ числѣ.

Публичнѣ бібльотеки въ Спол. Державахъ.

Сполученѣ Державы можуть тымъ похвалитись, що стараютъ ся заводити якъ найбôльше безплатныхъ школъ та такихъ-же публичныхъ бібльотекъ.

Зô 45 стейтôвъ, що творять велику републику, лишь два стейты не припученѣ до спôлки, котрои задачею єсть засновувати публичнѣ бібльотеки, зъ котрыхъ мôгъ бы користати безплатно навѣть найбѣднѣйшій чоловѣкъ. Грошѣ на засноване такихъ бібльотекъ йдуть зъ податкôвъ стейтовыхъ, а якъ великій зрôстъ тыхъ популярныхъ универзитетôвъ свѣдчить справоздане комісаря выхованя зъ р. 1898, що въ тôмъ роцѣ було 7,184 публичныхъ бібльотекъ а загальне число всѣхъ книжокъ выносило 35,596,258.

Найбôльше число подôбного рода розповсюдненя науки помѣжь людьми, знаходить ся въ пôвнôчныхъ и середныхъ стейтахъ, полуднє и горъшнѣ стейты не суть ще такъ заселенѣ. Треба ту завважати, що по меншихъ мѣсцевостяхъ бувають такъ званѣ вандрôвнѣ бібльотеки, т. є. зъ головнои бібльотеки засылають до певнои мѣсцевости якихъ 100 книжокъ розличного змѣсту, а коли цѣкавѣ поперечитують ихъ, тогдѣ вôдсылають назадъ, а натомѣсть достають новѣ.

Въ великихъ мѣстахъ, въ котрыхъ публичнѣ бібльотеки стоять пôдъ зарядомъ мѣста, вироваджено въ жите системъ філій, такъ, що хто мешкає на краю мѣста, а бажавъ бы якопсь книжки, може єи зажадати зъ бібльотеки за помочію телефону. Цѣкаво бы знати, якого змѣсту книжки читають найбôльше Американцѣ? На се пытане вôдповѣдає намъ подана ту табличка зъ р. 1898, що показує число и якôсть книжокъ читаныхъ людьми дома або въ читальняхъ.

Рôдъ.	Дома.	Въ читальняхъ.	Разомъ:
Фільозофія	1,894	716	1,610
Теольогія	2,857	1,605	4,462
Науки суспôльнѣ	5,400	3,013	8,413
„ природнѣ	10,356	5,100	15,456
Штука и поезія	10,587	4,339	14,956
Повѣсти	278,506	8,890	287,397
Рôжнородна література	9,284	4,152	13,440
Ґеоґрафія и історія	19,495	5,141	25,636
Тыжневники и мѣсяч.	4,425	8,616	13,041
	472,718	46,082	518,800

Згадана таблиця показує наглядно, якъ охочо Американцѣ читають книжки та якого змѣсту. Про читане газетъ вже и не говоримо, бо кождый Американець, що такій цѣкавый до політики, не обôйдесь безъ читаня газеты якъ рыба безъ воды.

Чи мѣжь рускими робôтниками не далось бы завести вандрôвныхъ бібльотекъ?

Коли мы ту кôлькома словами згадали про замилуване Американцѣвъ до читаня газетъ та про публичнѣ бібльотеки, то при тôй случайности звертаємось до нашого товариства „Р. Н. Союзъ" зъ тымъ проектомъ, чи не подумало бы оно надъ тымъ и не завело помѣжь нашими людьми «вандруючихъ бібльотекъ». Подôбнѣ бібльотеки мають бôльшѣ, польскѣ організаціи, а и нашъ „Р. Н. Союзъ" тежь бы не збанкротувавъ, якъ бы на згадану цѣль жертвувавъ якихъ 200 долярôвъ рôчно. Тымъ прислужилось бы не мало рускому робôтникови въ Америцѣ, котрый, не знаючи добре англійскои мовы, майже нѣчо не читає, бо неодному, що не засмакувавъ ще въ читаню, жаль купити рускои книжки, а охочѣ до читаня часомъ не мають на стôлько грошей, а хочь и мають, то не знають, де за тымъ добромъ удавати ся.

Всѣ книжки подôбнои бібльотеки були-бъ у бібльотекаря, що бувъ бы выбиранымъ на головнôй конвенціи „Р. Н. Союза" и той урядникъ розсылавъ бы книжки по рускихъ громадахъ. Щобъ люде при читаню шанували книжку, а не дерли єи, або не давали бавитись дитинѣ, головный бібльотекаръ може за се зробити одвѣчальнымъ мѣсцевого бібльотекаря, а взглядно мѣсцеве братство, котре-бъ выбирало мѣсцевого бібльотекаря.

Якъ бы тамъ уже не установлено, досыть, що черезъ подôбну вандрôвну бібльотеку „Р. Н. Союзъ" причинивъ бы ся не мало до пôддвигненя освѣты руского робôтника въ Америцѣ.

Вѣсти зъ Америки.

Зъ Ansonia, Conn.:

Майже въ кождôмъ числѣ „Свободы" находять ся дописы зъ рôжныхъ околиць нового свѣта, куды нашѣ люде позаходили и чоловѣкови ажь пріємнѣйше стає, коли читає такѣ вѣсти, бо все таки вычитає, якъ людямъ живе ся, якъ иде робота, чимъ ихъ головы занятѣ, хто имъ пріятель, а хто ворогъ и т. д. Такъ я собѣ думаю, а чому-бъ я не мôгъ зъ нашого плейзу дещо написати? Отъ сѣвъ и пишу, та не знаю, чи выйде добре, а вы п. редакторъ не гнѣвайте ся за зле, бо я высокихъ школъ не кôнчивъ.

Зачинаю таки вôдъ роботы, бо се нашъ хлѣбъ. Хвала Богу, робота иде добре и чоловѣкъ ощадный та тверезый таки заробить, бо для піяка и $10 деннои пейды за мало. Черезъ те и новыхъ нашихъ людей въ остатнôмъ роцѣ насходилось досыть, а наша кольонія взросла. И ажь серце радує ся, коли люде въ недѣленьку святу горнуть ся до церкви и заповнять по самѣ береги. Правда, суть и такѣ, що имъ лѣпшій салюнъ якъ церква, другѣ знайшли собѣ иншого Бога и вѣру, але такихъ мало, а по други шкода и згадувати. Такихъ, що дадуть ся баламутити, чимъ разъ менше, бо кождый здоровъ бачить, що нѣхто не поможе, якъ самъ рукъ не приложишь. Проте и жите нашои громады чимъ разъ росте; правда, дуже поволи, ну, але годѣ инакше, бо все знає свою мѣру, а розуму чужого лопатою не вложишь. Церква и громада въ Ансоніи одна зъ наймолодшихъ мѣстить майже саму молодь. Церковь нова и вже якотако украшена, а зъ краю сподѣваємо ся що дня ще свѣжихъ рѣчей, котрѣ вже давно замовленѣ. Тѣ рѣчи, се жертвы нашихъ людей. При церкви єсть читальня и школа, а не рахуючи старого братства св. АА. Петра Павла, котре було основою нашои громады и церкви, истнують: вôдъ падолиста м. р. братство молодцѣвъ св. Володимира В. и вôдъ 3 мѣсяцѣвъ братство дѣвчать св. Елены. Богослуженя и науки вôдбувають правильно, школа кождои суботы по полудни, а вечеромъ школа для старшихъ. Шкода тôлько, що ще не всѣ розумѣють вартôсть школы и не могуть чомусь зрозумѣти, що вчитись треба до гробовои дошки, а не до старости.

Минувшого тыждня зайшли тутъ два страшнѣ выпадки, що зворушили людность цѣлого нашого мѣсточка и сусѣдного Дерби. Кажу страшнѣ, бо не обôйшло ся безъ людскихъ жертвъ.

Отъ 6. серпня въ недѣлю по полудни о год. 2. выколѣѣла ся стриткара и забила 28 людей, а 13 тяжко покалѣчила. Се нова електрична дорога, що єсть въ руху доперва 2 тыжднѣ и лучить Ансонію и Дерби зъ Бриджпортомъ; она веде черезъ краснѣ околицѣ, по обохъ сторонахъ представляють ся прекраснѣ краєвиды, а въ самôй серединѣ дороги мѣжь Бриджпортомъ а Дерби переходить 600 стôпъ довгій а 50 стôпъ понадъ землею мôстъ. Власне на тôмъ мостѣ стало ся се нещастє. Стриткара выколѣѣла ся, перевернула ся, впала на дôлъ и своимъ тягаромъ побила 28 людей а 13 тяжко покалѣчила. Причиною нещастя мала бути скора ѣзда.

Знову зъ 8. на 9. серпня якійсь Павло Ревалля, словакъ чи моравець, прострѣливъ зъ револьвера нашого брата Андрея Пôдбережняка. Андрей Пôдбережнякъ, жонатый, має 4 дѣтей, єсть членомъ „Р. Н. Союза" и братства св. АА. Петра и Павла и касієромъ церковнымъ; вôнъ має салюнъ таки заразъ коло дипа въ Ансоніи. Того дня по 12. год. въ ночи, вернувши домôвъ, перестрашена жена зачала оповѣдати, що ихъ бурдинґеръ чогось неспокôйный, щось привиджуєсь єму, ховаєсь то втѣкає, такъ, що ледво его успокоила и выпхала спати до комнаты, що находилась на горѣ. Въ тôмъ власне почулись стуки на горѣ и хôдъ бурдинґера на дôлъ. Андрей выйшовъ до него, щобы спытатись, що єму стало ся, втоды той Реваля (такъ звали его Словаки, въ фабрицѣ бувъ записаный Paul Reile, а на адресѣ газетки „Slovak v Amerike" Paul Baily) выстрѣливъ зъ револьвера. Куля трафила въ саму середину грудей мѣжь раменами и выйшла попôдъ лѣвою лопаткою, рана небезпечна и лѣкарѣ самѣ ще не могуть сказати щось певного. Нѣмъ люде въ ночи на крикъ збѣглись и розъоружили Ревалу, то ще выстрѣливъ 2 разы, але безъ шкоды. Днесь той варятиско (єли не удає такого) въ Івановôй хатѣ, але що станесь зъ зраненымъ чоловѣкомъ, годѣ знати.

Д.

Початки Христіяньства на Руси.

Въ день 1. августа, пôсля поправленого новѣйшого календаря, наша церковь обходить мѣжь иншими памятками такожь памятку Хрещенія Руси, т. є. заведене христіяньства на Руси, котре мало вôдбути ся того-жь дня р. 988 по Рож. Хр. за панованя нашого князя св. Володимира Великого. Нашь нарôдъ, приходячи зъ кождымъ рокомъ бôльше до самосвѣдомости, зачинає и ту памятку обходити торжественно та уважати за свято церковно-народне. Навѣть нашѣ американьскѣ часописи подали того року вôдозву, котра выйшла вôдъ товариства священникôвъ, щобы ту памятку обходили святочно, тымъ бôльше, що сего року той день припавъ на недѣлю. Черезъ те буде не вôдъ рѣчи, коли познакомимо загалъ близше зъ тою важною подѣєю нашои рôдном минувшости.

Въ далекôй давнинѣ, ще передъ зъорганізованємъ рускои державы, нашѣ предки замешкували менше бôльше тѣ самѣ просторы, що и днесь и жили невеличкими племенами, зъ котрыхъ кожде жило собѣ окремо. Тыми племенами не рядили князѣ або якійсь володѣтелѣ, але всьому давало порядокъ вѣче (т. є. громадска рада або мітинґъ), що збирало ся въ разѣ потребы на майданѣ або выгонѣ городôвъ и осель. Тогды Русины були ще поганами. Но поганьство нашихъ предкôвъ було шляхотнѣйше вôдъ поганьства другихъ народôвъ. Они покланяли ся природѣ и єи силамъ. Природа зъ своими зъявисками була для нихъ незрозумѣлымъ чудомъ. Сила, — що землю — ихъ кормительку морозить, вкрывает снѣгомъ, душить жите, а опôсля якъ бы чудомъ знову будить, привертає жите, прибирає цвѣтами та красить зеленею, — уважали они за бога. Они бачили бурѣ, блискавки и громы; бачили, що добре мѣшаєсь зô злымъ; бачили, що єсть сила, котра робить чоловѣкови богато добра, але и єсть така, що и шкодить, тому вѣрили въ добрыхъ и злыхъ богôвъ; добрымъ приносили жертвы, а злыхъ старали ся зробити нешкôдливыми черезъ рôжныхъ чародѣѣвъ. А що чоловѣкъ всьо надзмыслове старає ся узмысловити, инакше сказавши — улекшити для понятя людского, то и предки нашѣ тѣ силы — тыхъ своихъ богôвъ зачали собѣ выробляти зъ дерева або металю и передъ ними молили ся та приносили жертвы. Черезъ те невинне почитанє природы и єи чудесъ выродило идолôвъ або божкôвъ и идолопоклоньство.

Найстаршій и найстрашнѣйшій богъ звавъ ся Перунъ, що спускавъ громы; вôнъ находивъ ся въ Кієвѣ, бувъ зробленый зъ дерева, голову мавъ срѣбну, уха золотѣ, руки желѣзнѣ, въ нихъ камѣнь и громы; передъ нимъ горѣвъ вѣчный огонь. Иншѣ боги були: Волосъ — опѣкунъ череды и настухôвъ; Похвостъ, що рядивъ бурями и вѣтрами; Ладо богъ пово-женцѣвъ, що родивъ хлѣбъ и множивъ ихъ достатокъ; Коляда богъ радости и многѣ иншѣ меншѣ боги, що мешкали въ хатахъ, по лѣсахъ, надъ рѣками, въ болотахъ и водѣ. Кожда рѣчь мала свого опѣкуна-бога, були вызначенѣ свята и рôжнѣ обряды, котрѣ въ декотрыхъ сторонахъ ще и до днесь задержали ся, хочь вже мають видъ христіяньскій. Крôмъ того предки нашѣ вѣрили въ безсмертнôсть душѣ, котра по смерти ишла до раю, де заживала рôжныхъ роскошей, однакъ вступу до раю не мали невôльники, тому Русины волѣли хочь бы найтяжшу смерть надъ неволю. Розумѣє ся, всьо то уступило поволи зъ заведенємъ христіяньства, котре наступило за панованя Володимира В.

Володимиръ бувъ наймолодшимъ сыномъ кієвского князя Святослава и обнявъ батькôвскій престолъ майже сѣмъ лѣтъ по смерти свого батька, ажь по скôнченю сваренъ и борбъ мѣжь братами. Въ першихъ рокахъ свого панованя Володимиръ бувъ дуже строгій, вѣвъ жите розпустне, мавъ кôлька найцять жѣнокъ и бувъ великимъ приклонникомъ поганьства. Крôмъ того провадивъ вѣчнѣ войны. Вôнъ пôдбивъ майже всѣ рускѣ племена пôдъ свое панованє, осаджуючи по городахъ намѣстниками своихъ сынôвъ, черезъ те розширивъ значно границѣ своеи державы, чого не потрафивъ жаденъ зъ єго попередникôвъ, и въ той спосôбъ вôдбудовавъ розсыпану руску державу. Воювавъ зъ ляхами и вôдобравъ вôдъ нихъ давнѣйше загарбанѣ червеньскѣ городы, т. є. частину нынѣшнои Галичины; побѣдивъ Ятвягôвъ и иншѣ дикѣ племена, що все нападали зô всходу; ходивъ походомъ на Болгаръ, а навѣть воювавъ зъ Греками. Отже бачимо, що Володимиръ всѣми силами старавъ ся розширити и скрѣпити свою державу, чого справдѣ доконавъ, то-жь не дивниця, що прозвано єго Великимъ.

Св. Ольга и Володимиръ В.

Володимиръ, будучи такимъ розсуднымъ політикомъ и организаторомъ певно не мôгъ не зауважати, що поганьска вѣра не дуже добра и не годна скрѣпити нѣ умôвъ, нѣ сердець его народу, тому, хоть бувъ політикомъ, задумавъ завести якусь иншу вѣру, лѣпшу. Въ тôмъ була для него примѣромъ грецка, христіяньска держава, єи цѣсарѣ и блескъ цѣсарского двору, зъ котрымъ Володимиръ зайшовъ въ зносины.

Оповѣдають нашѣ лѣтописы, що коли о тôмъ довѣдали ся иншѣ сусѣднѣ народы, то почали посылати своихъ послôвъ, щобы Володимиръ принявъ ихъ вѣру. Приходили послы вôдъ Магометанъ, жидôвъ, Грекôвъ, Нѣмцѣвъ та иншихъ и кождый захвалювавъ свою вѣру, але вôнъ жадного не услухавъ тôлько выславъ своихъ послôвъ по всѣхъ державахъ, щобы пересвѣдчили ся, котра вѣра лѣпша для єго народу. Тѣ послы були всюда и вернувши, сказали, що найлѣпше сподобала ся имъ вѣра христіяньска пôсля обряду грецкого, яку они бачили въ Цареградѣ, столици грецкихъ цѣсарôвъ, додаючи: „що якъ бы та вѣра була зла, то твоя бабка Ольга не була-бъ єи приняла". Тогды якъ разъ выправивъ ся Володимиръ вôйною на грецке мѣсто Корсунь въ Криму и мавъ собѣ сказати, що якъ здобуде те мѣсто, то выхрестить ся. Здобувши мѣсто, выславъ пôсланцѣвъ до грецкихъ цѣсарôвъ, щобы дали єму за жену свою сестру, цѣсарôвну Анну, бо єли не дадуть, то пôйде на самъ Царгородъ. Цѣсарѣ сказали, що вôддадуть свою сестру, коли прійме вѣру Христову. То-жь Володимиръ охрестивъ ся, принявши на хрестѣ имя Василь, повѣнчавъ ся зъ цѣсарôвною Анною и, взявши грецкихъ священникôвъ, вернувъ въ Кієвъ; сейчасъ казавъ охрестити своихъ сынôвъ, велѣвъ валити и нищити идолôвъ, а опôсля — вговоривши нарôдъ — казавъ єму зôбрати ся коло Днѣпра, щобы разомъ всѣ охрестили ся. Се торжество мало вôдбути ся 1. августа 988 року.

Q 67

Такъ оповѣдають лѣтописы, що були списанѣ много лѣтъ пôзнѣйше и суть лише историчными оповѣданями, закрашенѣ людскою фантазією. И хочь не всьо въ нихъ єсть неправда, але въ самôй рѣчи було трошки инакше:

Якось рôкъ чи два передъ охрещенємъ Володимира выпало въ Малôй Азіи повстанє и повело ся. Тогдѣшный цѣсарь грецкій Василь удавъ ся за помочею до могучого Володимира, нашого князя, зъ котрымъ якъ разъ вôдновивъ зносины. Володимиръ же зô свои стороны, щобы тѣ зносины скрѣпити, обѣцявъ дати помôчь и справдѣ выславъ узброєный рускій корпусъ цѣсареви въ помôчь, але пôдъ условіємъ, що вôддасть єму свою сестру за жену. Розумѣє ся, цѣсарь обѣ-

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
Weekly Paper.

The only little Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA“ Publishing Co.

All comunications should be addressed to:
„Svoboda“
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата рôчна $2.00
До старого краю 3.00

Всѣ дописи и грошѣ просимъ высылати пôдъ адресу:
To „SVOBODA“
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВЫХОДИТЬ ЩО ТЫЖДНЯ ВЪ ЧЕТВЕРЪ.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

Вѣсти зъ Канады.

Сими днями, я одержавъ листъ вôдъ Русинôвъ зъ нашои найстаршои и безперечно найкрасшои кольоніи въ Альбертѣ, въ околици Едны, котрый, здає ся менѣ, не буде безъ интересу такъ для другихъ нашихъ канадійскихъ поселенцѣвъ, такъ для насъ въ Сполуч. Державахъ, якъ и для братôвъ нашихъ въ Галичинѣ.

Н. Дмитрôвъ.

Листъ сей звучить дословно такъ:

Бібиръ Крікъ 31. юлія 1899.

Доносимо вамъ, що дѣло розпочате вами, мы допровадили до кôнця. За помочію Божою мы церковь вже цѣлкомъ укôнчили. Знаєте преподобный отче, котрі зачинали, то-жь и за ихъ сдаранємъ церкву укôнчено. Будову розпочало насъ 12, а до насъ прилучило ся ще кôлькохъ зъ доброохотными датками, котрі приѣхали 1899. Розходы на церковь були такі: будôвничѣ взяли $200, оденъ, котрого о. Тимкевичь згодили, церкви не докôнчивъ, тôлько насъ обдеръ и утѣкъ. То мы мусѣли другого згодити тай ще доложити $40. Матеріялъ насъ коштує звыжь 160 долярôвъ. Церковь були бы мы въ тамтôмъ роцѣ докôнчили, якъ бы майстеръ таке зъ нами не выроблявъ. Вôнъ обѣцявъ намъ при о. Тимкевичу церковь укôнчити на Воздвиженє Честного Креста 1899 року. Однакъ якъ зачавъ нашь майстеръ зъ нами короводити, то ледво сего року укôнчили.

Мы були заложили репартицію. Богатшí мали дати по 20 дол., середні по 15 дол., а бѣдні по 5 дол. Але зъ тыхъ бѣдныхъ жаденъ не давъ анѣ цента. Тôлько тí, що по двайцять и по пятнайцять дол. дали де-що. А именно тí подавали: Иванъ Пилипôвъ, 20 долярôвъ; Василь Фенякъ, 20 дол.; Теодоръ Мельникъ, 20 дол.; Михайло Пулишій, 20 дол.; Николай Тишковскій, 20 дол.; Михайло Мельникъ, 20 дол.; Никола Мельникъ, 15 дол.; Петро Мельникъ, 15 дол.; Михайло Прокопчакъ, 15 дол.; Стефанъ Чичакъ, 10 дол.; Антôнъ Пайшь, 10 дол.; Федоръ Мельникъ (сынъ Михайла), 15 дол.; Василь Пулишій, 15 дол.; а трохъ зъ чортковского повѣта, доброохотно подарували, а особливо Михайло Пôдруцкій, 40 дол.; Олекса Пôдруцкій, 5 дол. и поробивъ кресты на церковь зъ желѣза. Иванъ Мельникъ купивъ дощокъ на церковь за $7.50. Доброохотно дали: Иванъ Кутъ, 1 д.; Дмитро Вôзновичь, 5 д.; Михайло Романикъ, 5 д.; Павло Пасемко, 15 д.; Федоръ Мельникъ, 15 д.; Михайло Мельникъ, 10 д.; Казимиръ Солецкій, 1 д.; Николай Мельникъ, 5 д.; Михайло Пулишій, 15 д.; Павло Федорковъ, 1 д.; Павло Штифура, 1 д.; Василь Фенякъ, 5 д.; Климъ Черпякъ, 2 д.; Йосифъ Пайшь, 5 д.; Оришка Манчакъ, 1 д. А малисьмо зъ коляды 1897 р. $46, 1898 р. $66. Доходу малисьмо церковного, якъ о. Тимкевичь були въ насъ $25.45. А вôдъ вôдъѣзду о. Тимкевича дякъ Шпачиньскій вôдправлявъ що недѣлѣ и свята Утреню, то доходу малисьмо $29.45 и Богу дякувати, ще намъ ся теперь зôстаe $50, за котрі зачалисьмо будувати помешканє для священника, котре має бути 1. августа скôнчене.

Отче духовный! Мы удаємо ся зъ великою просьбою до васъ. Просимо васъ дуже, порадьте намъ, що маемъ робити. Вы намъ приобѣцяли, що приѣдете намъ посвятити церковь. Мы бы просили васъ дуже, щобъ вы написали до Митрополиты о позволенє посвяченя церкви и о наданє намъ священника, бо въ насъ теперь инакше сталось якъ було. Вôдъ православныхъ вôдступили, тôлько на всходѣ, коло Немирского зôстало ся сѣмохъ, а може о. вѣдомо котрі. А вôдъ ріверу также сѣмохъ зъ Сахманомъ, а тí рештy всѣ не хочуть и чути про православіє. А навѣть Буковинцѣ кажуть намъ, щобъ мы старались за священникомъ, а они перейдуть на унію.

Въ нашôй кольоніи є дуже богато людей. Вже є наші люде ажь пôдъ Біберъ Ляйкомъ при самôмъ великôмъ озерѣ. Товншипъ заняли 57, 56, 55, 54, 53, вôдъ ренча 20, 19, 18, 17, 16, и 15. Є ту галицкихъ Русинôвъ звыжь 400 родинъ, а буковиньскихъ коло 300, або и выжь, бо Буковинцѣ всѣ замешкують часть вôдъ Вікторіи и ажь по-за Итликъ и розтягнули ся якихъ сорокъ миль вôдъ насъ.

Хотяй россійскі батюшки зôставили 500 долярôвъ на церковь и будує ся, то зъ того нѣчо не буде, бо вже грошей не стає, а церкви и половины не выставили, бо ще и батюшки кажуть, що бôльше не дадуть. Тому хотять репартицію закладати, а ту нема на кого.

Поздоровляємо всѣ біберъ крікскі фармеры, а именно комітетъ церковный: Михайло Мельникъ, Михайло Пулишій, Федоръ Мельникъ, Василь Фенякъ, Иванъ Пилинôвъ, Никола Шпачиньскій.

Вѣсти изъ старого краю.

Вовча любовь кацапского ряду.

Ось ставъ ся новый фактъ, котрый свѣдчить, що въ россійскôй державѣ, котрои царь и варварскій рядъ хотять уходити въ очахъ цивілізованого свѣта за человѣколюбцѣвъ, ще плыве богато дикои крови та паганьскихъ порывôвъ. Навѣть комедіяньскі поклики розоруженя и те вовче опѣкуньство надъ гноблеными славяньскими народами не годні того закрыти, якъ довго поступки того ряду будуть инші.

Въ тôмъ мѣсяци збирає ся въ Кієвѣ зъѣздъ ученыхъ археольогôвъ (що слѣдять за минувшостю) зъ цѣлого свѣта и будуть читати науковí лекціи въ усѣхъ мовахъ. На той зъѣздъ запросили россійскі вчені такожь членôвъ нашого науковогс товарства им. Шевченка зô Львова. Розумѣє ся, наші вчені обѣцяли взяти участь, але пôдъ условіємъ, що наша рôдна мова буде упанована на рôвнѣ зъ иншими мовами славяньскими, бо звѣсно, що рядъ россійскій переслѣдує нашу мову и не узнає еѣ. Кієвскій комітетъ ученыхъ замѣреного зъѣзду, порадившись зъ головнымъ комітетомъ вченыхъ въ Петербурзѣ, вôдповѣвъ, що мова наша рôдна буде упанована, наші вчені будуть могли читати свои працѣ въ рôднôй бесѣдѣ, хочь тí працѣ опôсля будуть друкованí тôлько въ россійскôй мовѣ. Се-жь прецѣнь наука, а та ничь не має спôльного зъ політикою и рядомъ. Та инакше сталось! Що учені згодились припустити нашу мову и вченыхъ на зъѣздъ, се въ Росіи немає значѣня, доки въ Россіи мѣжь вченыхъ зачисляють ся и такі художачі поваги науки, що имъ бôльше лежать на серци ордеры, якъ наука. Оденъ зъ тыхъ «повагъ науки» проф. Фльоринскій и ректоръ кієвского университету, въ котрôмъ вôдбуде ся той зъѣздъ, не згодивъ ся на допущене нашои мовы та вченыхъ и удавъ ся о рѣшене до міністерства народнои просвѣты. Розумѣє ся, те россійске міністерство народнои просвѣты, котре зволило выдати св. письмо на всѣхъ мовахъ россійскои имперіи, навѣть на чотырохъ нарѣчіяхъ татарскихъ, лишь въ нашôй мовѣ нѣ, рѣшило въ користь госп. Фльоринского и тымъ самымъ дало въ лице науцѣ и всѣмъ вченымъ россійскимъ, а свѣтови достарчило оденъ доказъ бôльше варварскои любови. Отже наші вчені на той зъѣздъ не поѣдуть и потрафлять се выкористати. Днесь въ цѣлôмъ свѣтѣ инакше, а въ Россіи мало бъ остати на все варварство? Нѣколи! Припустѣмъ навѣть те, що наша мова не самостôйна, але тôлько нарѣчіє россійскои, то инші народы тѣшать ся и плекають таке богате нарѣчіє, а россійскій рядъ чому боить ся, гнете и переслѣдує те нѣбы свое нарѣчіє? Ось примѣромъ культурні Нѣмцѣ мають такого славного писателя Гавптмана и многихъ иншихъ, котрі пишуть мѣсцевыми нѣмецкими нарѣчіями и ихъ творы мають свѣтову славу, а Нѣмцѣ ихъ не лишь не переслѣдують, але хвалять ся. Ба, але нѣмецка культура, не россійске варварство!

То жь тѣште ся державно-россійскі патріоты тымъ своимъ не першимъ а може и не послѣднымъ подвигомъ культурнымъ — тымъ насильствомъ выконанымъ на насъ въ очахъ цѣлого свѣта! Тѣште ся, гуляйте скажені каты! Готуйте кайданы, будуйте тюрмы! — але до нихъ народного духа, волѣ и правды не закуєте!...

Роковины мадярского ґенія.

Дня 31. серпня обходить цѣла Угорщина 50-ті роковины смерти свого найбôльшого поэта Александра Петефіого. А. Петефи есть для Мадярôвъ тымъ, чимъ для насъ Тарасъ Шевченко, для Россіянъ А. Пушкинъ, для Полякôвъ А. Міцкевичь, для Нѣмцѣвъ Шілеръ и Ґете, а для Англичанъ Шекспіръ.

Вôнъ родивъ ся 31. грудня 1822 р. въ селѣ Кішь Керешь, пештеньского комітату, де его батько бувъ рѣзникомъ. До науки Петефи не мавъ великои охоты, то-жь втѣкъ зô школы и вступивъ до войска. Але и тамъ ему не дуже було до смаку, то-жь покинувъ воєнцку службу и ставъ акторомъ. А перевандрувавши пару лѣтъ якъ акторъ, покинувъ и те ремесло, а вôддавъ ся поэзіи. Тутъ ему пощастило ся. Зôбравши зъ того трохи гроша, оженивъ ся; и хочь подружє зъ хорошою и богатою панночкою було щасливе, однакъ бурлива душа Петефіого, що рвалась до волѣ и житя, не успокоилась. Въ тôмъ якъ разъ выпала мадярска революція 1849 р. То-жь Петефи покинувъ свое рôдне гнѣздо и красну жѣночку и потягнувъ на поле битвы, де зъ шаблею въ руцѣ полягъ за свободу свого народу р. 1849. Тѣла его не вôднайдено до днесь.

Петефи писавъ поэзіи и оповѣданя, а мѣжь иншимъ написавъ мадярскій народный гимнъ „Talpra Magyar“ (Встань Мадяре). Єго поэзіи суть великои вартости, перекладають ся на всѣ свѣтовí мовы, а де-що есть перекладене и на нашу мову. Ось що пише Петефи въ однôй зô своихъ поэзій:

„А коли всѣ неволені народы скинуть ярмо и рушать зъ червонымъ стягомъ до бою за свободу всѣхъ, якъ свѣтъ широкій вôдъ всходу до заходу, и коли тираны станутъ зъ нимъ до бою, тамъ най и я згину якъ герой на кровавôмъ поли! . . . .“ (Зъ „Дѣла“.)

Такъ и стало ся.

Тыхъ пару слôвъ уважали мы за потрѣбне сказати за того славного духа, не тôлько тому, що плоды духа такихъ людей стають зъ часомъ власностію цѣлои людскости, але такожь тому, щобы пригадати нынѣшнымъ Мадярамъ, щобы они не були тиранами, проти котрыхъ боровъ ся и згинувъ ихъ ґеній, щобы не давили не мадярскихъ народôвъ, бо се есть безчещенємъ памяти того духа. Въ Угорщинѣ мешкає такожь частина нашого народу, котрого интеліґенція — не знати якои мары — вôдцурує ся его и пхаєсь въ мадяроны, то-жь А. Петефи най буде взоромъ для неѣ, якъ треба працювати и боротись за волю свого рôдного народу.

НОВИНКИ.

Доки будете баламутити?

О. Грушка въ 12. ч. «Свѣта» балакаючи про зъѣздъ гр. кат. священникôвъ въ Филадельфіи, высcавъ собѣ зъ пальця причину задля якои я не бувъ на тôмъ зъѣздѣ, каже, що я посвиставъ на той зъѣздъ вже давно въ «Свободѣ», що намъ въ Америцѣ бути або латиниками, або православными, тай длятого не явивъ ся я на зъѣздѣ и о нѣякôмъ Совѣтѣ и знати не хочу.

Заявляю я отсимъ публично, що о. Грушка, якъ се есть его звычаемъ, сказавъ велику брехню, и перевернувъ кота хвостомъ, въ чôмъ вôнъ великій майстеръ.

Въ ч. 21. «Свободы» я сказавъ отсе: «Намъ або прилучити ся до организаціи рим. кат. церкви, або прилучити ся до организаціи православн. церкви, або сотворити свою власну родно-церковну организацію и за тою послѣдною я зъ переконаня стою и готовъ зъ усеи силою для осущеня ея працювати». Що до такои народно-церковнои организаціи, основане товариство положило пôдвалины, о тôмъ кождый може переконати ся, читаючи праписъ его статутôвъ. А що я хочу знати про выбраный Совѣтъ, свѣдчить те, що заявивъ охоту вступити въ члены товариства и въ однôй важнôй справѣ я удававъ ся до Совѣта.

Що я не бувъ на зъѣздѣ, се моя рѣчь, о. Грушку се не повинно интересовати, такъ якъ мене зовсѣмъ ничь до того, длячого вôнъ не ѣздивъ на конвенцію «Взаимнои помочи» до Аллегени.

Вже ажь обрыдло писати рôжни опровержения, спростованя, якъ выгалѣ полемізовати зъ людьми, що послугують ся брехнями, длятого я на будуче зрѣкаю ся всякого реаґованя.

Несторъ Дмитрôвъ.

Франціи грозить революція.

Пять рокôвъ панувало Франція зворушене помѣжь людьми изъ-за того, чи капітанъ Драйфусъ справедливо бувъ засудженый за зраду свого краю чи нѣ. Завдяки старанямъ богатыхъ людей вôдновлено процесъ котрый теперь вôдбуває ся. Зъ того процесу такъ скоро годѣ на певно дознатись, чи винenъ, але то певне, що высшí офіцеры змовились мѣжь собою, щобъ обалити републику, а настановити назадъ цѣсаря. Противъ нимъ партія стануда противъ нихъ ворожо, а напруженє умôвъ у Франціи дôйшло до того ступеня, що ледве день може выбухнути революція. Въ понедѣлокъ були вже розрухи въ Парижи. Товпа народу напала на костелъ, порозбивала шибы и порозкидала церковні речі ажь ледви поліціи удало ся розôгнати людей. Се нѣбы дѣе ся все зъ причины Драйфуса, але по правдѣ панки и езуиты зôтхають за цѣсарствомъ, де-бы могли знову выгôдно жити. Про той процесъ Драйфуса мы ще поговоримо.

цѣвъ, однакъ коли ему повело ся и нещастє минуло, то не дуже спѣшивъ ся выконати свою обѣтницю, бо пôсля погляду Візантійцѣвъ, ихъ императоръ бувъ не рôвня другому чужому пануючому, хоть бы наймогутшому, а выдати сестру за такого, ще и поганина, уважалось за нечесть. То-жь Володимиръ видячи тое и чуючи себе заведенымъ и ображенымъ, хотѣвъ вôдомститись або цѣсаря примусити до выконаня обѣтницѣ, то-жь выправивъ ся на Корсунь; а здобувши его, пригадавъ цѣсарску обѣтницю и загрозивъ вôйною самôй столици цѣсарской. Императоръ Василь, видячи, що не жартъ, вже приставъ, але пôдъ условіємъ, що Володимиръ охрестить ся и доперва тогды може оженити ся зъ его сестрою. Такъ и стало ся.

Отже бачимо, що причины, котри примусили Володимира охреститись ся и завести въ себе христіяньство були головно політичні, а зъ другои стороны конечні, бо якъ разъ вже бувъ остатный часъ, щобы Русь стала христіяньскою. А побачимо се лѣпше, коли поглянемо, що дѣяло ся въ сусѣдныхъ державахъ и во внутрѣ самои державы рускои.

Христіяньство панувало въ цѣлôй величи въ державѣ грецкихъ императорôвъ, зъ котрыми Русь мала найбôльше до дѣла; вже вôдъ сотокъ лѣтъ христіяньскими були цѣлый всхôдъ и полудне и захôдна Европа. То-жь христіяньство, доконавши свого въ згаданыхъ державахъ, зъ цѣлою силою звернуло ся до тыхъ державъ, що ще тримали ся поганьства, т. є державъ середно и всхôдно-пôвнôчныхъ европейскихъ. А и въ тыхъ державахъ христіяньство було вже такъ сильне, що ломило остатні запоры поганьства, несучи свѣтло науки Христовои. И справдѣ бачимо, що — кôлька лѣтъ передъ заведенємъ христіяньства на Руси — приймає христіяньство Польща, а пару лѣтъ пôзнѣйше запроваджують въ себе христіяньство Мадяры и Шведы. Отже 4 державы стають майже въ однôмъ часѣ христіяньскими и удѣляють свѣтла и правды науки Христовои своимъ сусѣдамъ.

Такъ само трудно припустити, щобы Русь, котра вôдъ непамятныхъ часôвъ стыкала ся зъ христіяньскою Грецією, провадила зъ нею вôйны и торговлю та заключала торговельні договоры, не знала нѣчо о христіяньствѣ. И справдѣ, коли приглянемо ся близше, то знайдемо маса слѣдôвъ, котрі вказують, що христіяньство було добре знане Руси и чимъ близше зближаємо ся до часôвъ св. Володимира, то знаходимо его вже дуже сильнымъ, хочь ще не публично вызнаванымъ.

Вже те саме оповѣданє, що нѣбы то на Руси мавъ ширити вѣру Христову св. Апостолъ Андрей, котрый мавъ научати на тôмъ лѣсци, де стоить днесь Кієвъ, и тамъ мавъ понести мученичу смерть, свѣдчить, що Русь знала про христіяньство вже въ першихъ рокахъ. Инші оповѣданя згадують про иншихъ Апостолôвъ, що мали заходити на Русь. Знову бôльше якъ 300 лѣтъ по Рожд. Хр. св. Іоанъ Золотоустый каже въ однôмъ своимъ письмѣ, що полудневі Скиты (пôдъ котрыми розумѣють вчені прамешканцѣвъ нынѣшныхъ земель рускихъ), просили его о вчителѣвъ науки Христовои и той пôславъ имъ. А коли на Руси выступають вже перші князѣ, якъ: Рурикъ, Игоръ, Олегъ, Святославъ та ихъ воєводы зъ своими дружинами, якъ: Труворъ, Синеусъ, Аскольдъ, Диръ, котрі воюють, провадять торговлю и заключують умовы зъ Грецією, то бачимо въ ихъ дружинахъ богато христіянъ, котрі на знакъ заключеня умовы присягають на хрестъ. Такихъ умовъ Руси зъ Грецією почавши зъ р. 862 по Рож. Хр. маємо 3 и въ кождôй зъ нихъ знаходимо рускихъ дружникôвъ-христіянъ. Майже въ тôмъ самôмъ часѣ хрестять и научають вѣры Хр. св. Кирило и Методій въ Панонії, т. є. въ нынѣшныхъ Чехахъ и Моравіи, а ихъ учителѣ заходять ажь по рѣки Бугъ и Стрый, значить, заходять ажь по нынѣшну Галичину, отже бачимо, що свѣтло науки Христовои заходить на Русь не лишь зъ Греціи и зô всходу, але и зъ заходу.

Кієвъ стає звôльна осередкомъ, серцемъ рускихъ земель; въ нѣмъ сидять князѣ, мѣстить ся все житє такъ політичне, культурне якъ и торговельне; заходять чужі купцѣ зô всѣхъ сторôнъ свѣта; бачимо тамъ вже за першихъ князѣвъ майже чи не на впôвъ мешканцѣвъ христіянъ. И хочь князѣ та ихъ двôръ ще поганьскі, але примѣромъ Игоръ вже переслѣдує христіянъ. Найбôльше розширилось христіяньство за панованя княгинѣ Ольги, котра вôддала володѣнє сынови, а сама поѣхала въ Царгородъ и приняла св. хрестъ, отримавши при хрестѣ имя Олены. Се стало ся р. 957; а церковь задля чеснотъ и ревности коло розширеня христіяньства по охрещеню зачислила Ольгу мѣжь святыхъ рускои церкви. Св. Ольга певно намовляла и свого сына, Святослава, щобы принявъ вѣру Христову; не безъ того, щобы и еи внукови, св. Володимирови дещо не лишило ся зъ наукъ его бабки, але се поки що кôнчило ся на тôмъ, що христіянъ бôльше не переслѣдовано. Але мимо того не обôйшло ся безъ проливу крови христіяньскои. Ось Володимиръ, унесеный славою своихъ побѣдъ и заслѣпленый въ поганьствѣ захотѣвъ принести богамъ жертву зъ людей; кинено льосъ, а той упавъ на Ивана, молодця одного купця, що звавъ ся Теодоръ, котрі вже були христіянами. То-жь, розумѣє ся, они не тôлько не пôддали ся судьбѣ того льосу, але ще и выганьбили поганъ та ихъ вѣру, за що зôстали убиті. Се перші мученики за вѣру Христову на Руси и ихъ зачислено такожь мѣжь святыхъ. Вкôнци самъ св. Володимиръ пôзнавъ рôжницю мѣжь христіяньствомъ а поганьствомъ, его серце прозрѣло и вôнъ охрестивъ ся, бо всѣ обставины перли до того, щобы Русь вже стала христіяньскою.

Вкôнци причины заведеня христіяньства на Руси насъ на тôмъ мѣсци дуже мало обходять и мы про нихъ лише згадали. Мы бачимо тôлько незмѣрно важну и взнеслу подѣю въ історіи нашого народу, що подôбну можемо знайти тôлько въ Греціи, коли то грецкій цѣсарь, Константинъ Великій, першій принявъ вѣру Христову. То-жь не дивниця, що деякі звуть св. Володимира рускимъ Константиномъ В. Насъ бôльше обходять користи, які спали на Русь зъ заведенємъ христіяньства.

Користи дуже великі. Русь приходить въ тѣснѣйшу звязь зъ Грецією, найсильнѣйшою державою всходу. Вѣра и свѣтло правды Христовои ширять ся дуже скоро, а зъ ними наука и просвѣта. На всѣ стороны розходять ся проповѣдники, повстають церкви и то навѣть муровані, а попри нихъ школы. Нашь нарôдъ зачинає жити иншимъ житємъ. Заслуга въ тôмъ св. Володимира Великого, бо вôнъ першій свѣдомо попхнувъ Русь на ту дорогу и цѣле свое житє по охрещеню своимъ посвятивъ тôй цѣли. Св. Володимиръ якъ перше бувъ завзятымъ поганиномъ, воєвничимъ и строгимъ, такъ теперь ставъ завзятымъ христіяниномъ и лагôднымъ. Весь рядъ передавъ своимъ многимъ сынамъ и боярамъ, а самъ вôддавъ ся цѣлою душею христіаньству; спроваджувавъ проповѣдникôвъ, будовавъ церквы, вôддававъ имъ десяту часть своихъ доходôвъ, основувавъ школы, заохочувавъ пôдданыхъ до науки и просвѣты, спомагавъ убогихъ, удержувавъ обѣды для бѣдакôвъ и т. д. Однымъ словомъ, такъ вôддавъ ся тôй новôй праци во внутрѣ своеи державы, що пріятелѣ ажь напоминали его, щобы и на инші справы звертавъ пильнѣйшу увагу. Ту другу половину свого житя, повну великого посвяченя, закôнчивъ Володимиръ смертію 15. липня 1015 р. по Рож. Хр. Задля его заслугъ для Руси нарôдъ прозвавъ его Великимъ, а церковь зачислила мѣжь святыхъ.

На закôнченє ще хочу додати пару важныхъ слôвъ, то-жь послухайте!

Мѣжь славяньскими народами есть оденъ ще нарôдъ, що неправно загарбавъ наше имя Руси и бôльшу частину рускои землѣ и зве себе народомъ рускимъ, а свою вѣру та церкву такожь рускою. Се суть Россіяне або Москалѣ, або такъ званi Велико-Россы зô своею церквою россійскою, котрыхъ нашь нарôдъ згôрдливо прозыває кацапами. Нарôдъ россійскій днесь найсильнѣйшій мѣжь всѣми народами славяньскими, має свою державу, зô своимъ абсолютнымъ царемъ на чолѣ, а въ нѣй многі инші славяньскі народы, мѣжь котрыми находить ся велика частина, (бо надъ 20 міліонôвъ) нашого народу, що тяжко стогне въ любезнôмъ ярмѣ братныхъ обôймôвъ брата Славянина! А державно-патріотичні крикуны россійскі то по доброму, то примусомъ, а навѣть часто фальшиво на пôдставѣ науки и релігіи, старають ся въ насъ вмовити, що мы той самъ нарôдъ, що они, що наша вѣра та сама, що ихъ; що

Царскій ланцухъ пукъ — и се причиною процесу въ Америцѣ.

Американьскй газеты зъ дня 16. с. м. доносять дуже смѣшну исторію, а то таку: Звѣсный на всю Русь американьску перекинчикъ о. протоерей А. Товтъ, россійскій православный священникъ въ Вилькесбаръ, Па., отримавъ недавно вôдъ россійского царя-батюшки великій золотый крестъ и до пôвъ цетнара важучій ланцухъ на шію, за тое, що вырѣкъ ся своеи малорускои бесѣды, перекабативъ ся на услуги Москалямъ и „ревно" подвизае ся коло навертаня христіянъ (галицкихъ и угорскихъ Русинôвъ) на нову христіяньску-россійску вѣру. Но ланцухъ видно не походивъ зô щирого серця, бо пукъ, а отець протоерей не мôгъ самъ его звязати длятого давъ до направы до одного ювілера. На нещасте зайшовъ до того самого ювілера о. К. Иляшевичь, рускій духовникъ обряду гр. кат. такожь зъ Вилькесбаръ, и зобачивши тамъ знаный всѣмъ „ланцухъ" царскій о. Товта, выйшовъ мовчки и розголосивъ помѣжь вôвцями о. протоерея, що о. протоерей заставивъ ланцухъ царскій у одного ювілера. О. протоерей заскаржиль за те о. Иляшевича о $5000 вôдшкодованя, се бъ то за образу чести. Якъ то скôнчить ся, побачимо. Отъ бачите пов. читателѣ, що вѣдай царь прислав о. Товтови найлихшого сорта ланцухъ и здае ся зъ занадто слабои стали, коли такъ скоро пукъ на шіѣ о. Товта. Чи не лѣпше бувъ бы зробивъ о. Товтъ, якъ бы бувъ вôдославъ сей пукненый ланцухъ до Россіи назадъ, а царь бувъ бы ему приславъ мôцнѣйшій, тай було бы безъ смѣху и грѣху.

Дѣвчина на чолѣ стрейку.

Розалія Кендлеръ есть провôдничкою женьского стрейку въ фабричнôй пекарни въ Ню Йорку, 189 Green Str. Тую 16 лѣтну дѣвчину выгнали зъ роботы за тое, що она намовляла другѣ дѣвчата до стрейку. На еи зазывъ 100 дѣвчатъ покинуло роботу и прочѣ идуть въ слѣдъ за ними такъ, що есть надѣя, що имъ всѣмъ попôдвысшають платню и попріймають назадъ до роботы.

Бачнôсть!

Яко додатокъ до сего числа „Свободы" подаемо читателямъ нашимъ спись книжокъ духовныхъ и свѣтскихъ якѣ можна достати въ книгарни рускои читальнѣ въ Олифантъ, Па.

До недавного ще часу продавали у насъ рускѣ книжки выключно чужѣ люде, и то продавали чисто духовнѣ книжки, та за дорогѣ грошѣ. Тому и не дивно, що нашѣ люде читали дуже мало. Въ Америцѣ було годѣ де-що купити, а спроваджене зъ краю стояло богато часу и клопоту. Потреба книгарнѣ, котра-бъ за приступну цѣну продавала книжки такъ духовнѣ якъ и свѣтскѣ, давалась тутъ вже дуже чути. Тому то мы радѣ не мало, що читальня олифантска взяла ся за се дѣло и сподѣемось, що въ починѣ своимъ достане она вôдъ руско-американьского загалу таку пôдмогу, яка ей слушно належить ся.

Зморщки.

Якъ вѣдомо не лишь лѣта, але такожь хоробы и грызоты лишають на тварѣ чоловѣка слѣды. Фізіоґномісты говорять, що по такихъ зморщкахъ можна пôзнати вѣкъ и давне жите чоловѣка. Простѣ зморщки межи очима мають означати розвагу и перебутѣ грызоты, а зморщки на чолѣ мають бути доказомъ фізичныхъ и моральныхъ терпѣнь. Зморщки на лици близько очій доказують глибокои досыть старости. Длятого то частогусто выглядае ся на фотоґрафіи молодше якъ въ дѣйсности, бо фотоґрафъ опускае зморщки.

Жѣнки хиньского цѣсаря.

Хиньскій цѣсарь е невôльникомъ въ цѣлôмъ того слова значѣню. Кождый его крокъ, цѣле его жите е уняте въ строгѣ приписы. И такъ пр. приписують, що вôнъ мусить мати одну жѣнку першого ряду, 9 жѣнокъ другого ряду, 27 третого, а 81 четвертого ряду. Всѣ они мусять походити зъ манджурского племени. Надъ тыми всѣми жѣнками володѣе цѣсарева вдова, що е найвысшою «рыбою» въ цѣлôй державѣ. Она мае право цѣсарскѣ жѣнки вывысшати зъ низшихъ до вызшихъ рядôвъ або деґрадувати. Завдяки здае ся такому системови завдячують Хины застôй розвою и цивілізаціи.

Бурса для священичихъ сыновъ въ Сиготѣ.

Мармарошъ, зъ головнымъ мѣстомъ Сиготомъ, то найбôльшій повѣтъ въ Угорщинѣ заселеный Русинами. Въ нѣмъ есть только рускихъ священниковъ, що для лекшои управы заведено въ Сиготѣ окрему консисторію зъ заступникомъ епископа на чолѣ. Мѣжъ священиками есть однакъ богато незаможныхъ людей, тому що и самъ народъ, котрый ихъ удержуе, страшно бѣдуе. Коли такому священникови прійде ся давати двое, трое або и четверо дѣтей наразъ до школы, тогды положене его справдѣ неможливе. Щобы той бѣдѣ зарадити, ухвалили священники завести для своихъ дѣтей бурсу въ Сиготѣ, де за малу плату могли бы ихъ вôддавати на часъ науки. Доси зôбрано на бурсу 615 зл., а оденъ селянинъ зъ Ясѣня обѣцявъ самъ дати 400 зл. Справедлива однакъ была бы рѣчь, щобы бурсу не обмежувати лише на священничихъ сыновъ, але допустити до неи и селяньскихъ дѣтей тымъ бôльше, що и селяне причиняють ся матеріяльно до заложеня бурсы. Таку саму бурсу загадують угро-рускѣ дяко-учителѣ заложити для дѣвчатъ сиротъ по дяко-учителяхъ.

Чому обпадають недоспѣлѣ яблока и грушки?

То не вѣтеръ обтрясае недоспѣлѣ яблока и грушки, але по найбôльшôй части причиною того есть «червакъ» а по правдѣ усениця мотилика, званого ябловцемъ. Мотиликъ той лѣтае при кôнци мая, въ червни и на початку липня, а самичка зносить червонявѣ яечка поодиноко на наспѣлѣ яблочка и грушки. Въ десять днѣвъ опôсля вылазять зъ тыхъ яечокъ усеницѣ, котрѣ вертять дѣру въ овочи и вгрызають ся ажь до самого зернятника, бо головно живлять ся зернятами. Ще закимъ продѣравленый овочь спаде зъ дерева, спускае ся усениця на паутинцѣ, котру собѣ пряде зъ овоча на землю, а вôдтакъ лѣзе на дерево, щобы тамъ де пôдъ корою перемѣнити ся въ куклу. Часомъ вже въ липни вылазять зъ куклы новѣ мотилики, котрѣ опôсля зносять такъ само яечка на позосталѣ ще здоровѣ овочѣ. Якимъ способомъ можна позбути ся сего шкôдника, показуе ся вже зъ цѣлого его способу житя. Червонѣ овочѣ легко вôдпадають и ихъ треба пильно вызбирувати, бо въ нихъ знаходять ся черваки. Усеничкамъ ябловця не треба дозволити вылазити на дерево; длятого въ липни треба пнѣ деревъ обвязати пасками паперу намащеного липомъ брумата, на котрый они ловлять ся. Липъ той повиненъ бути густый и его треба часто вôднавляти.

Образа маестату.

Дня 5. с. м. львôвскій судъ въ Галичинѣ розслѣджувавъ справу Американця Вільзона, що допустивъ ся образы маестату въ однôй зъ львôвскихъ трафікъ, коли купувавъ тютюнъ. Тогдѣ то Вільзонъ маючи при собѣ рôжнѣ заграничнѣ грошѣ, хотѣвъ ними за тютюнъ заплатити. Коли однакъ купець не хотѣвъ иншихъ грошей приняти лишь австрійскѣ, тогдѣ Вільзонъ допустивъ ся словнои образы маестату. Судъ засудивъ его на три тыжднѣ вязницѣ.

Вплывъ бурѣ на птахи.

Вже давна думано, що коли лишь надходить буря, птахи замовкають и перестають спѣвати. Американьскій метеорольоґъ С. Є. Лѣнджеръ занявъ ся розслѣдженемъ сеи справы и порозсылавъ запыты до всѣхъ обсерваторôвъ. Отримавъ вôдъ нихъ вôдповѣдь згôдну зъ тымъ, що птахи, коли надходить буря, не лишь не замовкають, але такожь мыють ся и вымывають пѣрє. Се можна побачити передовсѣмъ у домашныхъ птиць.

Трафна замѣтка Абуль Ганіда.

Швайцарія зъ ощадности не мае політичного представителя, ани консуля въ Константинополи. Якось разъ султанъ переѣжджаючи улицею побачивъ на мѣстѣ швайцарского купця. Закликавъ его до себе, розмовлявъ зъ нимъ о вôдносинахъ Швайцаріи — а вôдъѣжджаючи сказавъ: «Край твой красный хочь бы для того, що не присылае менѣ тутъ посла, щобы мене нудивъ такъ якъ иншій.

— **Якъ бачимо,** то Дюи есть не лишь добрымъ жовнѣромъ, але и несогôршимъ політикомъ. Коли его спытали про положене на филипиньскихъ островахъ, то вôнъ вôдповѣвъ, що Американцѣ повиннѣ дати Филипинцямъ самоуправу, а опôсля най вже прилучать ихъ до Сполученыхъ Державъ. Тымъ высказомъ доказуе вôнъ, що Филипинцѣ не такій зновь дикій народъ, якъ се голосять американьскѣ політикеры.

— **Зѣма,** бувшій директоръ галицкои касы ощадности, що то его замкнули пôдъ ключь за крадѣжь грошей, умеръ передъ самымъ процесомъ на ударъ серця.

— **Звертаємо** увагу всѣхъ читателѣвъ на додатокъ въ тôмъ числѣ! Єсть се спись, що мѣстить 267 книжокъ рôжнородного змѣсту. Тѣ книжки продае олифантска читальня, а адресувати треба такъ: Rev. J. J. Ardan, Box 418, Olyphant, Pa.

— **Въ недѣлю** дня 17. септембра, вôдбуде ся благословлене вôдновленои рускои церкви и посвячене цвинтара въ Мт. Кармель, Па. Запрошеня на се свято до оо. духовныхъ та братствъ розôшле ся незабавомъ.

ЗОЛОТИ ГАДКИ.

1.

Хочабъ ты и муки тяжкѣ потерпѣвъ,
А брата своего не любишь,
То всежь ты на вѣчне жите не доспѣвъ,
Лишь дармо дочасне загубишь.

2.

Вôдъ слоня на тысячь пядей,
Вôдъ коня на сто втѣкай,
Вôдъ вола на десять пядей,
Зла и на очи не видай.

3.

Огневи, що лѣсы палить,
На помôчь вѣтеръ ще спѣшить,
Та каганець вôнъ загасить.

4.

Молодôсть у бѣдности,
Безъ мамы дитина,
Старôсть у бездѣтности —
Се гôрка година.

5.

Ты сто людей побивъ у бою
И тымъ пышаешь ся, герою?
Ось сей лишь власну пристрасть поборовъ,
И надъ тобою вôнъ горою.

6.

Купа дровъ и жура —
Що зъ тыхъ двохъ тяжше е?
Въ дровахъ трунъ лишь згара,
А въ журѣ все жите.

Ив. Франко.

Де-що цѣкавого.

— Въ Англіи выдають люде рôчно $70.000.000 на тютюнъ и люльки.

— Въ Вѣдни вже суть и женщины гробарями.

— Въ Франціи запроваджують колеса при возахъ желѣзныхъ зô шкôры.

— На островѣ Мадаґаскарѣ побирають Французы 15 франкôвъ податку рôчно вôдъ тыхъ молодцѣвъ, що не женять ся въ 25 роцѣ житя.

— Въ Нѣмечинѣ основано теперь 12 шпиталѣвъ, въ котрыхъ лѣчать на сухоты хорыхъ людей.

— Оденъ верблюдъ, изъ чотыроножныхъ звѣрятъ, не може плывати по водѣ — а може длятого, що его нѣхто но вчить?

— Въ Норвеґіи закономъ остро заказано, хлопцямъ понизше 16 лѣтъ спродавати тютюнъ и цигара.

— Коло канадійскихъ войсковыхъ касарень не вôльно въ «каптинахъ» спродавати горячихъ напиткôвъ.

— Євгенія, послѣдня цѣсарева французка, була за куму 3000 разы.

— Зъ пива, котре люде на свѣтѣ въ роцѣ выпивають, зробило бы ся озеро, 6 стôпъ глубоке, милю широке, а 4 милѣ довге...

— Въ 1885 лише 3 особы похоронено въ Льондонѣ черезъ спалене ихъ тѣла по смерти; въ 1898 р. вже бôльше, бо 240 осôбъ.

— Рыбы жіють дуже довго и звычайно не умирають задля «старости», але головно бувають пожиранѣ вôдъ бôльшихъ рыбъ або рыбаки ихъ выловлюють; найдовше жіють карпы.

СМѢШНЕ.

ИВАНЪ И СРУЛЬ НА МОРЮ.

Иванъ вбѣгае въ каюту и кричить: — Ахъ, дѣти мои, жѣнко моя, ратунку и т. д.

Сруль зрывае ся зъ постелѣ и пытае здивованый: „Ну Иване, що тобѣ сталось, що такъ кричишь?"

И.: — Але Срулю, бôй ся Бога, таже шифа потопае.

С.: — Ни, Иване, якій ты дурный ґой, за чѣмъ ту плакати и нарѣкати, таже та шифа не е наша власнôсть!..

И ЖИДА МОЖЬ ВЪ ПОЛЕ ВЫВЕСТИ.

Оденъ нашъ братъ ишовъ зъ Устя руского до Ґорлиць на ярмарокъ, а до него прилучивъ ся такожь оденъ купець-еврей т. зв. Мойсьо Гикавый. День бувъ парный. Нашъ братъ мавъ на собѣ порядну свиту и мусѣвъ роздягнути ся по дорозѣ, бо ему було занадто въ нѣй горячо. Но понеже ему наскучило ся нести свою свиту, длятого взявъ ся на штучки и каже до жида:

— Слухай Мошку, пожичь менѣ 1 зл., бо менѣ потреба, а якъ прійдемо до Ґорлиць, то я тобѣ вôддамъ, але абысь ся не боявъ, то я тобѣ даю въ заставъ сю свиту.

Жидъ вынявъ сейчасъ 1 зл. и давъ ему, а свиту взявъ на руку и двигае, ажь пôтъ зъ него ллє ся. Коли прійшли до Ґорлиць, нашъ братъ вôддае ему довгъ и каже:

— 'Дякую тобѣ Мошку, щось такъ довго нѣсъ мою свиту.

Потôмъ убравъ ся и засмѣявшись, пôшовъ въ мѣсто за своими орудками.

Оденъ докторъ записавъ одному слабому чоловѣкови кôлька лѣкарствъ. По пару днях хорый выздоровѣвъ и прійшовъ до доктора нѣбы спрезентовати ся... Докторъ утѣшивъ ся и задивованый спытавъ пацієнта чи вôнъ заживъ всѣ его лѣкарства?

— Охъ, то бымь бувъ собѣ наробивъ лиха, якъ бымь бувъ васъ послухавъ... Я, каже пацієнтъ, взявъ вашѣ всѣ лѣкарства и выкинувъ черезъ вôкно на улицю, и то мене уздоровило.

ВЗЯВЪ ТРОШКИ ЗА МНОГО.

Михайло: — Слава Исусу Христу! Звôдки Богъ провадить?

Василь: — Вôдъ доктора.

М.: — А що, може ваша жѣнка хора?

В.: — Але где тамъ, зубъ мене болѣвъ, указуючи на запухле лице.

М.: — Но и якже американьскій докторъ вывязавъ ся зъ своей задачѣ?

В.: — Але дайте спокôй Михайле, та-жь то не задача, але по просту, здирство.

М.: — Якъ то?

В.: — Прошу, послухайте, все розкажу. Бувало въ старôмъ краю, болить мене зубъ, то сейчасъ иду до нашого коваля, а той бере клѣщѣ и апу-жь за зубъ. Господи, що той сарака неразъ зôмною натрапивъ ся. Цѣлыхъ десять минутъ волочивъ мене по кузни, а все таки выпявъ. Якъ поспытаю, що за ту роботу належить ся, то скромненько скаже: лишь чотыри крейцарѣ, а тутъ приходжу у канцелярію, то докторъ лишь на мене споглянувъ, сейчасъ спôзнавъ, що менѣ бракуе. Бачь, якій мудрый. Ось такъ указавъ пальцемъ на выгôдне крѣсло, я усѣвъ, вôнъ у той хвили, якимись тамъ клѣщиками схвативъ за зубъ и не потревало хиба одна секунда и вже зуба нема, навѣть болю я жадного не чувъ и за ту, якъ вы кажете задачу, ажь двайцятьпять центôвъ вôдъ мене выдеръ.

М.: — Зô взгляду на часъ працѣ, то взявъ трошки за много.

ВЪ ФАБРИЦѢ.

Босъ: — Джапъ, я тобѣ кажу, абысь тутъ бôльше не приходивъ пити воду.

Джапъ: — А то задля чого?

Б.: — Понеже то стоить грошѣ! Мы зъ тои хаты складаемо по пять центôвъ тыжднево на ту воду.

Д.: — Але-жь, пане босъ, воду достаемо за дармо!

Б.: — Правда, що вода за дармо, але лѣдъ треба купити.

Д.: — Та-жь я леду не беру, лишь воды напивъ ся.

ГОЛЯРЪ И ПАНЪ.

Оденъ подорожный панокъ вступивъ до однои сельскои коршмы и пôславъ по якого голяра, абы ему бороду обголивъ. Голяръ прійшовъ, посадивъ пана на крѣслѣ, а самъ плюнувъ въ ящикъ и зачавъ мыло розробляти. Коли оголивъ панка, той послѣдный пытае голяра, чому вôнъ плювавъ въ мыло, а голяръ на то вôдповѣдае: „Якъ голю панôвъ, то плюю въ мыло, а якъ голю хлопôвъ, то плюю въ лице."

УЧИТЕЛЬ И ШКОЛЯРЪ.

Оденъ учитель выяснявъ своимъ ученикамъ якъ то неразъ чоловѣкъ тѣшить ся якоюсь рѣчею, а самъ не знае чому. Видно, що то вже е въ чоловѣцѣ вроджене. То-жь застанови ся, говорить учитель до ученика, и скажи менѣ, чи и ты часомъ такъ само не тѣшишь ся?

— Такъ, я тѣшу ся, вôдповѣдае хлопець, якъ нема школы.

ПОЧТОВА СКРИНКА.

Ив. Кунъ, Winnipeg, C. — Редакція „Громадского Голосу" мѣстить ся при улици любельскои Упів ч. 5 у Львовѣ, въ Галичинѣ.

Ф. Р. въ Канадѣ. — Пщôльництвомъ занимають ся найбôльше въ стейтахъ: Каліфорнія и Кольорейдо.

А. Ф. въ Канадѣ. — Въ Сполученыхъ Державахъ платить ся 3 центы за одну милю ѣзды желѣзницею.

Нещасливый женихъ въ Н. — Пôсля прочитаня вашого листу, мы дамо вамъ таку раду, якъ жити зъ дружиною въ згодѣ. Про такій самъ случай якъ вашъ розказуе оденъ нѣмецкій поетъ таке:

Влюбилось двохъ пріятелѣвъ въ двѣ гарнѣ дѣвчата тай, якъ въ свѣтѣ бувае, подружились зъ ними. За якійсь часъ одна пара стала заводити мѣжь собою зразу хвилевѣ гнѣвы, а дедалѣ то приходило до поважныхъ спорôвъ, а то и побоѣвъ. Зажуривъ ся чоловѣченько своею долею тай пытая разъ свого пріятеля, що за причина, що вôнъ такъ згôдливо жіе зъ своею дружиною.

— Бо мы зъ жѣнкою маемо одну тайну, що робить насъ щасливыми — вôдповѣвъ запытаный.

— Яку-жь? не мôгъ бы ты менѣ сказати, може-бъ и я ще заживъ гарно?

— Бачишь, мы такѣ вже зъ моею жѣнкою вдали ся, що она трошки приглуха, а я знову недовиджую.

Таке и вамъ радимо, тобто, якъ про васъ йдуть якѣ сплетнѣ, то най ваша жѣнка бôльшу половину зъ того перепускае попри ухо, не вѣрячи имъ, а якъ жѣнка де выйде, то вы знову, чи треба чи нѣ, не слѣдѣть кождого еи кроку. Памятайте на те, що взаимне до себе довѣре подругôвъ найскорше охоронить ихъ вôдъ вѣроломности.

Democratic County Ticket.

FOR PROTHONOTARY,
JAMES A. McCARTHY,
of Locust Gap.

FOR TREUSURER,
MATTHIAS CRONINGER,
of Shamokin.

FOR COMMISSIONER,
A. H. COONER,
of Watsontown.
W. H. ROHRBACH,
of Crowl

FOR CORONER,
GEORGE W. DREHER,
of Shamokin.

FOR AUDITOR,
GDORGE C. STAHL,
of Milton.
M. T. McGOVERN,
of Mt. Carmel.

Выборы на протонотара, касіера, двохъ комісіонерôвъ и двохъ авдіторôвъ, вôдбудуть ся въ середу дня 7-го новембра. Въ тôмъ числѣ подамо цѣлый демократичный тікетъ, а на слѣдуючій разъ подамо, обовязки протонотара и хто то такій сей кандидатъ на згаданый урядъ.

Книжки всѣлякого рода можете купити въ книгарни рускои читальнѣ въ Олифантѣ.
Адресъ: J. J. Ardan, Box 418, Olyphant, Pa.

перші початки рускои державы, св. Володимиръ и заведеня христіяньства, се дѣло и власнôсть ихъ народу, а не нашого. Тымчасомъ се брехня! Вôдъ непамятныхъ часôвъ тѣ землѣ, котрыхъ серцемъ есть Кіевъ, замешкувавъ той самъ народъ, що и днесь, они були все нашѣ и звали ся Русею, о чôмъ свѣдчать старѣ документы, такъ нашѣ якъ и чужѣ. Коли нашъ народъ мавъ свою державу, своихъ князѣвъ и бувъ просвѣченый вѣрою Христовою, то про другій народъ рускій ще нѣхто нѣчо не знавъ. Той народъ повставъ зъ двохъ пôвночныхъ славяньско-рускихъ племенъ, Вятичѣвъ и Кривичѣвъ, котрѣ змѣшавшись зъ дикими племенами финьскими выдали новый народъ, що прозывавъ себе самъ въ початкахъ Москалями, а свое княжество, що повстало бôльше якъ 100 лѣтъ по охрещеню Руси, княжествомъ московскимъ. Коли въ тôмъ княжествѣ запанувало христіяньство, не знаемо, але певно, що оно досталось тамъ доперва вôдъ насъ, а князѣ того княжества доперва кôлька сотъ лѣтъ опôсля взмогли ся въ силу, зачинають звати ся рускими князями, навѣть царями, а ще пôзнѣйше царями всѣхъ Русей, щобы могли дальше загарбати нашѣ землѣ и основуючи нову церкву такъ звану россійску. То-жь де взявъ ся той «одинъ народъ и одна вѣра руска»? Мы були народомъ рускимъ и будемо, наша вѣра днесь та сама, що батькôвъ нашихъ и св. Володимира, бо тогды ще роздѣлу церкви Христовои не знали. Історія нашихъ лѣтописцѣвъ свѣдкомъ того, въ якій то лайдацкій способъ доперва вôдъ несповна 300 лѣтъ зачато робити одинъ народъ и одну вѣру рускую и се робить ся до днесь. И сли то той самъ народъ и та сама вѣра, то чому они не пристають на наше, только тягнуть на свое? Чому въ самôй Россіи тôлько иншихъ вѣръ, котрѣ въ самôй рѣчи ростуть, а россійска церква стоить лишь на папери? Братя, такихъ апостолôвъ, бо говорять за одинъ рускій народъ, одну руску вѣру, котра нѣбы то есть та сама, що св. Володимира та нашихъ прапрадѣдôвъ, а злѣзли и въ Америцѣ. А коли они будуть до насъ назазувати ся и плести небылицѣ за якусь другу ту саму вѣру и народъ, то скажѣть имъ: лѣкарю, перше вылѣчись самъ; а коли-бъ и се не помогло, то пригадайте имъ слова Ис. Христа сказанѣ до сатаны: «Прочь сатано, не куси Господа Бога всуе.»

А. Б.

ПРЕПОДОБНЫЙ НЕСТОРЪ.

Въ першихъ вѣкахъ християньства, котре намъ принесло свѣтло правды, розяснило нашъ умъ, загрѣло наше серце до чесноты, занимаютъ монахи дуже важне мѣсце. Они, принявши въ серце горячою любвою науку Исуса Христа, жили лише для святои вѣры, вôдкинувши всякй пріэмности житя. Они вправляли ся въ благородныхъ дѣлахъ и давали другимъ християнамъ красный примѣръ, якъ жити по христіяньски. Они розпросторояли въ-округи себе вѣру и науку Христову, потѣшали грѣшниковъ, несли имъ помôчь, поучали и вели на путь спасенія. Они выдирали людей зъ дикого стану и ублагородняли ихъ серця; они проганяли тьму и ширили свѣтло правды. Але не лише свѣтло вѣры святои розпросторояли тотй святй мужѣ доокола, они ширили также свѣтло науки свѣтскои. Они самй були письменнй, закладали въ монастыряхъ школы и притягали до себе дѣтей, котрыхъ учили. Инпшихъ школъ въ середныхъ вѣкахъ зъ разу не було. Монахи тотй записовали также важнй подѣѣ, котрй самй бачили на свои очи, або о котрыхъ довѣдали ся вôдъ очевидцѣвъ. Безъ тыхъ записокъ монахôвъ, не знали-бысьмо нѣчого, що ся въ давныхъ часахъ дѣяло, бо тогды не було другихъ письменныхъ людей, лишь однй монахи. отже у монахôвъ въ монастыряхъ задержало ся свѣтло правды и науки, и звôдти ширило ся оно далеко доокола.

Якъ у иншихъ народôвъ дѣяло ся, такъ дѣяло ся и на нашôй Руси. Въ монастыри кіевопечерскôмъ выховували ся свѣтлй мужѣ, що прославили ся не лише житемъ богобоязливымъ, але также науками.

Одно зъ першихъ мѣсць межи свѣтлыми мужами кіевопечерского монастыря займае Преподобный Несторъ. Вôнъ уродивъ ся около 1056 р., и вступивъ въ монастырь сѣмнайцятилѣтнымъ молодцемъ. Въ черцѣ постригъ Нестора игуменъ Стефанъ. Несторъ умеръ въ глубокôй старости р. 1146.

Буває, що вже Богъ такъ дае певнымъ людямъ, що они, веденй голосомъ серця, кидають ся на науки або на инше благородне дѣло, и не спôчнуть скорше доки не заспокоять тои внутреннои жажды. Отже нашъ преп. Несторъ чувствовавъ въ собѣ голосъ, котрый его перъ, збирати вѣдомости о нашôмъ рускôмъ краю, о Русинахъ и о другихъ славяньскихъ племенахъ вôдъ найдавнѣйшихъ часôвъ, и списовати тотй подѣѣ въ книгу. Вôнъ видѣвъ самъ черезъ свое довге житє много рѣчей, котрй яко очевидець поcписовавъ; але на тôмъ вôнъ не поприставъ. Вôнъ выпытувавъ ся и другихъ людей, старшихъ вôдъ себе, що они бачили на власнй очи, и списавъ тое вѣрно. И такъ знаемо, що Несторъ корыстувавъ ся росказами старого монаха Єремія, що тямивъ еще часъ крещенія Руси св. Володимиромъ. Ще бôльше дознавъ ся вôнъ вôдъ свого пріятеля Яна, сына Вышаты. Той бувъ воеводою и живъ девятьдесять лѣтъ. Каждый, хто его знавъ, дивовавъ ся его розумови. Вôнъ збиравъ данину для князѣвъ по всѣхъ рускихъ земляхъ, мôгъ отже много видѣти и знати. Несторъ зôбравъ также много вѣдомостей вôдъ одного купця свого часу зъ Великого Новгорода, именемъ Роговича, котрый въ справахъ купецкихъ ѣздивъ широко по свѣтѣ. Не досыть на тôмъ, препод. Несторъ бувъ чоловѣкъ ученый и знавъ добре грецкій языкъ. Чого отже самъ не мôгъ бачити, або довѣдати ся вôдъ очевидцѣвъ, тое вычитавъ зъ книгъ грецкихъ, а що вычитавъ, тое намъ въ своѣй лѣтописи написавъ. Лѣтопись тота Несторова есть для насъ и для всѣхъ Славянъ дуже важна и дорогоцѣнна. Она розъяснюе нашу стару давнину и поучуе насъ о нашôй далекôй минувшости. Безъ неи булибысьмо слѣпй, бо нѣхто другій о тôмъ не писавъ. Тому най буде памяти преподобного Нестора честь и слава!

Lehigh Valley R.R.
In Effect May 21, 1899.

Пасажерски трены зъ Mt. Carmel до Buffalo, Scranton, Elmira, Wilkes Barre, White Haven, Hazleton, Mauch Chunk, Allentown, Bethlehem о год. 7:18 и 9:40 до полудня; а 12:18 и 4:40 по полудни.

До Philadelphi-и и New York-у о год. 7:18 до полудня и 12:18, 4:40 по полуд.

До Centralia, Shenandoah, Mahanoy City, Pottsville, Hazleton и до всѣхъ стацій въ околицяхъ вуглевыхъ о год. 7:18, 9:40 до полуд. и 12:18, 4:40 по полудни.

До Shamokin о год. 7:30, 11:22 до полуд; а 2:20, 6:42 и 9:56 по полудни.

Експресови трены до Philadelphi-и и New York-у о год. 7:18 до полудня; 12:18 и 4:40 по полудни.

Трены до Mt. Carmel.

Зъ New York-у о год. 8:08 до полудня и 4:10 по полуд. Въ недѣлю о год. 1:00 по полудни.

Зъ Philadelphi-и о г. 4:10, 9:00 до полуд. и 4:50 по полуд. Въ недѣлю о год. 1:32 по полуд.

Зъ Pottsville о год. 9:45 до полуд., 12:35, 5:05 и 8:15 по полуд.

Зъ Wilkes-Barre о год. 8:00 до полудня, 3:00 и 6:00 по полуд. Въ недѣлю о год. 3:00 по полуд.

Недѣльни трены до: Philadelphi-и, New York-у и до всѣхъ стацій межи тыми мѣстами о год. 9:12 до полудня.

До Pottsville, Hazleton, Wilkes-Barre и до всѣхъ стацій въ околицяхъ вуглевыхъ о год. 9:12 до полуд. и 5:55 по полудни.

Недѣльный тренъ до Shamokin о год. 10:20 до полуд. и 7:58 по полуд.

CHAS. S. LEE,
Gen'l Pass. Agent,
R. H. Wilbur, General Supt.

УВАГА: Хто хоче ѣхати на Весты, най купить собѣ тікетъ на лигайску желѣзницю, бо найтуньша и найвыгоднѣйша. По близши информаціи удавайте ся до:
JOHN S. LAUGHLIN,
Agent L. V. R. R. Mt. Carmel, Pa

Учѣте ся, браты мои!
Думайте читайте,
И чужому научайтесь,
И свого не цурайтесь!
Т. Шевченко.

Всюды нѣвочить ся правда,
Всюды пануе брехня,
Въ вашихъ лишь серцяхъ, о братя,
Най не повстане вона!
Ив. Франко.